

ne i sina mörkgröna kappor: de frofiga tassarne i sina ljusgröna toupeer: de ruggiga enbustarne i sitt akademiska ruderdam: de glittrande vågorne i sina förgyllda kuswudbonader: de doftande wisworne i sina gula plymager? — allt, allt är sig likt, utom jag, som kommer tillbaka med den spridda locken, det förbleknade anletet, den förgråtna blicken och den genomstungna hjertat: En förlofad son, hwilken ej wille dröja qwar i fäderneboningen, utan begaf sig ut med den bräckliga farkosten på det brusande werldshafwet för att winna ett litet flygtigt pris — med grämelse, ett litet större bröd — med tårar, och hwad har han sett? hwad har han erfarit? Mer än stor med hjertan, hårdare än klippan och dock weakare än wax; hwarandras uiswar; med ena handen färdiga att gifwa, med den andra att återtaga; pannor, genomforsade af alla möjlige passioners ljungeldar; utbrunna ögon; förbleknade kinder; wisnade händer; darrande knän; gubbar wid tjugo och dödsfallar wid femtio år; genomlutrade af all möjlig förställning; hala såsom glanstis och falla somormar; hwarandras kopplare, böddlar och blodfugure; med boning på läpparne och galla i hjertat; med tankor af bly och känslor af marmor; de förnämde karrbörar och de lågas törntaggat. O hwi dröjde jag ej qwar bland eder, I tacka lunder! I rosenängande fält? Bland edra leende blomster, i eder fredliga omgifning, under eder swalkande flugga? Hwi ryckte jag mig ur eder famn för att förta mig in i en willande öfen, med källor utan watten, rosor utan luft, sol utan wärme, dag utan ferg, natt utan stjernor? Bort i dimmorne, de öde rummen, der endast ljudet af mina egna sjäat talo? Bort i det brofiga hwimlet af fantomer och irrände fluggor — öfwer tårebäckarne, der böljorne under forgepilarne ewigt klaga och fly och återkomma? Till de törnberurna stigarne, mellan branterne, som tyckas gå uppåt och dock beständig gå nedåt? till förgens hydda, i den ensamne skogen, der ingen glädjeskrälte lysar ingen fogel sjunger, blott en döende näktergal om natten? Till passionernas stormande hwirwelboning? Till de brända hedarne, som ewigt odlas och aldrig bära frugt? Till de konstade och härmade naturscenerne, der morgonrodnan står med smink på kinden, solen med förgylde meßingakrona på huwudet och natten med förfästa de stjerndiamanter på bröstet? Till ruslets nesder, der förståndet är lagdt på dödbädden och känslorne prä

i sitt Bedlam, och likt rusande Bacchanter sönderlita hwarandra? Efter en trettioåra wandring ser jag er åter. I stån ännu qwar i samma fredliga nejd, lika trefliga och oskyldiga som den tid, då jag gråt mitt farwål i eder famn eller wid edra fötter. Ingen af er har slitit sig lös ur syfonringen. På edra hjesor stiner wärens fågring ännu lika herrligt. I edra löfbeckta grenar sjunga ännu samma foglar, lika sorgfria och glada. Samma morgonstimmer, samma leende, samma milda flågtar, samma gullstrålar mellan löwen, samma susande källsprånge — och jag — himlar och alla Englar! endast jag är förwandlad — endast jag har räknat en enda wår — som aldrig, aldrig återkommer — rundt omkring mig ungdom och blomstring och lif och rörelse, och inom mig sjelf den nalkande hösten och den wisnade hjertstängeln och den frakta roten och den domnande kraften — en häriad lund, med fallande blad, af de sjungande foglarne öfwer gifwen, af wärens lärkor och sommärens traster; — den röda rosen har bleknat, ynglingafesten är slutad, kranen ligger af sturarne sönderpissad — en frostbökstid luta, hwar i nordanwindarne gnipla — himlar och alla Englar! och den herrliga tiden, den gyllene, den förnämde, den begråtne kan icke mer återlåsas; — aldrig, aldrig swarar mig hwarje återfall ur dessa tragedier, aldrig, aldrig ljuder här inom det klaga de bröstet.

Allt ja, huru får är oss ej, oakadt alla tidens omwixlingar, den nejd, der wi tillbringade våra första barndomsår! Den bibehåller ett warmt intresse för oss hela lifwet igenom, andra tragedier kunna, under andra förhållanden, blifwa oss kära, öfverbygden glömma wi dock aldrig. Wi återse den alltid med glädje. Det war den första flådt af jorden, wi lärde känna, der bodde våra föräldrar, der försrunno i muntra lekar våra barndomsdagar. Wi flögo, som foglen genom lusten, glada och fria öfwer fältten. Hwad angick oss wäl den öfriga werlden? Med hwilka känslor drog wi ej föfsta sången bort från vårt hem, från det älskade fädernehuset? De barnliga och lugna dagarne woro då förbi och de akwarsamma skulle taga sin början. Hwarje hydda, hwarje träd, hwarje buske, hwarje fjell, hwarje ång, hwarje lund, der wi lefvt som barn, måste wi då öfwer gifwa. Den muntra, oskyldiga flock af wänner, hwaraf äfwen wi utgjorde en känslig, måste wi då fläja oss ifrån, och många af dem sine

go wi sedan aldrig mer återse. De gingo hwar och en bort på sina särskilda vägar. En och annan mötte wi väl åter på lefnadsbanan, men de fordna förhållanden woro redan kallnade eller upplösta. Blott naturen förändras ej. Hyddan är väl öfwer gifwen eller bebodd af okända anleten, men lekfakerna stå ännu qwar. Hvem ifar ej fördenstull med ett klappande hjerta till sitt barndomshem? Ifwen om wi ej der återfinna de fordna bekantskaperna, så träffa wi dock samma föremål, som omgäfwor wår späda ålder, och då utgjorde hela wår förnedsjelse. Wi ila från höjd till höjd, från dal till dal, från lund till lund, och wi tyckas derwid liksom å nyo upplefwa wår barndom. Alla fordna minnen och händelser wakna med förubblad kraft. Om klädde med phantasiens guldskimmer komma de of till mötes, blicka mot oss med sina blåa, listiga bgon, fatta oss i handen och föra oss omkring. Der säga de, ligger det hus, der du uppfostrades, hwarest din waggga gick, der den hulda modren wakade öfwer dig, der ser du den gråspån, hwarpå du lekte som ett jollrönde barn. Här ser du den lilla sjö, hwarpå du rodde, här den lilla rånnil, deri du herraktade dig, och låt dina långa, gula lockar nedfalla, der återfinner du det träd, hwari gölen alltid fatt och såg ned på dig med underramma bgon. Der möter dig den grov, hwari du låg och byggde dig hus i sanden, der den lund och der den ång, der du plockade wårens första sippor till en krans åt den hulda i fädernehyddan. Ingen ting är rubbadt. Ingen ting är fördrft. Der i berget bor echo ännu qwar. Tala till det, och det skall gifwa dig återswar. Känner du igen den lilla gröna stigen, der du, ledt af din far, wandrade under björkarne, och hörde honom berättat, hur bortom dessa berg och dessa dalar, menniskor finnas, och wåldiga krigare, och tusande städer och måttiga herrar? Minnes du här under dessa poplar, hur du stod med hatten i band för landets konung, och war så rädd för de många björkarne och de sullsmidda herrarne och larmet och den trångande folkskaran? Här under detta äppelträd hörde du den första luta. Minnes du då, hur du då gick bort och gråt för dig sjelf, och wiste ej hwarför? Här på denna hyllan stod den stora bibeln med de många kopparsticken. Här på denna pass, i denna wår fatt du så andåftig om Söndagarne, och hörde din fader läsa ur postillan, och såg din moder se opp mot himmelen. Här på denna tillja

knäddu du wid dina föräldrars hwilokädd, morgon och afton, och knäppte ihop de oskyldiga händerne, och somnade sen så lust och drömde om Englar. Här genom detta fenster såg du solen komma fram, och hennes strålar leka på saltgolfwet. Här tittade månen in, och ston på wäggunet och den sorgulsta wisaren, och här i denna lilla stod du och betraktade de forande stjerne. Du war då en planta, du har nu wuxit opp till ett träd. Men genom alla dessa träd af lifwet, genom alla dessa wärlingar, hur herrligt wisar sig icke för ditt öga den faders hand, som leder alla våra öden ända ifrån den stund wi första gången öppna wår blick för ljuset, ända till sista pusten wi utandas på jorden!

Så talar minnet. Så wädes de fordna tiderna å nyo opp ur sin graf, och barndom och ungdom, och mannaålder och ålderdom smälta tillsammans i en enda himmelsf accord.

Kära och hulda äro of alltid barndomsejderna. Hwarje ädel menniska åttar sin ungdomsbygd. Sielwa förbrutaren, som måhån å är färdig att förråda sin konung och sitt land, åttar dock sitt hem, och lösläppt eller flugtande ur sitt fångsel, wänder han gemenligen sin fot till den ort, som först skänkte honom friheten och ljuset. Förlorar menniskan känslan för sina barndomsdalar och minnen, då är allt godt hos henne utsläkt, då blifwer lifwet henne lifgittigt, och då finner hon sig i kowäl i Siberiens ödemarker som i sin hembygds teende nejder och tjugande behag.

Stafsjö bruk, föremålet för ofwan förre kommande Episod, på gränsen af Låsergöhlant, är ett af de wakrafte slätten i Södermanland. Det ligger i medelpunkten af en flögstragt och hor, på andra sidan å Kroket, den så kallade kolwärden breda wid sig. När man hunnit en fjerdingswäg nära detta styckebruk, hållas man af en liten spegelklar sjö, benämnd Stafsjön, omgifwen af lösskog, samt bespridd fring sina stränder med små nåtta, rödfergade enwåningshus. Man passerar utmed sjöstranden till dess man genom en allé blir warfe sjefwa herrgårdesbyggnaden på höger hand, hwars hwita hus behagligt framflumta, mellan de högstammiga träden. Allt förekommer ögat så trefullt och utan pretention. Nämnede herrgårdesbyggnad har en wacker borggård, en nått trädgård, hwarest nu narcisörne som bäst doftade, förseds med ett småttullt itenstakett. Wid annalkandet till stället, i fall wåra

R o m e t e n.

N:o 98.

Lördagen den 8 December 1827.

Lill. S. N. B.

S. d. 13 Sept. 1827.

Med anledning af en ny byggnads uppförande.

Så är vår borgerliga dröm då slut.
 Den aldrafästa bland Algaperna:
 I denna bönung är då redan sträb:
 Omfamnningen allena återstår.
 Det taf skall brytas ned, som gett mig flygd
 I tie sömrens drömbeströdda nätter,
 De väggar fibrta, som så gerna kallat
 Af Idjets salvor, utan larkhet skänkt
 Ut af den dårskap, som på jorden bor.
 I denna ljuga pelarsaf ej mer,
 Från bukvidhet och cofsaconto rymd,
 Du beffas af mitt Janus-anlete,
 Det dubbla, slundom ljusa, slundom mörka,
 Allsom det ser mot det förflutna eller
 Det kommande. Jag hägnas icke mer
 Af dessa ömma, wäntliga Penater,
 Som togo mot sbr ett decennium sedan
 En sluten, spåd och blek och fräggids yngling
 Med benadt här och blodigt sorgadt bröst,
 Och sänder nu en man i werlden ut. —
 Satt här ej skänket och bedrog of på
 Eå mången timma, sankt i bälens stum?
 Sjöng ej Augusta här: "Om styrkan mig
 Har lemnat?" Woro här ej Markalls Nätter,
 Och wisse of sitt stuggspel? Har ej här,
 Hwad fosterlandet ypperst ägt af stalder,
 Eå gerna gästaf, klagat, lett och druckit?
 Förtalde här ej Syris ljusa swan
 Om söderns himmel, om Sola bella,
 Orangelunden, näktergalar, Rom?

Och Swerges fibrta man om Swerges flora
 Och deras litenhet? Och Mollberg sjelf,
 Satt han ej här i swarta sammetstragen,
 Der tiden ristat fina runor in,
 Och upplåt Idjets ordens hemligheter
 För Brodern H—, och swor på jesuiter,
 Och lofade ett ämbar af sitt salt
 För hwart glas punsch som skänktes in åt honom;
 Och gaf ditt hus det wittsord, när han for,
 Att ej han sett en dag mer ljus än den,
 Som faller inom dessa sönsteluster?

— — — — —
 — — — — —
 Och ha ej hela werldens snillen of
 Betalt sin skatt, och skrifwit wers åt of? I
 Moliere, Sophokles, Aristophanes,
 Ariosto, Laffo, Calderon, Tegnér,
 Racine och Döhlens slåger, Hölberg, Fredman,
 Swent gaf of lide här en tyällig stund?
 Ja, stalders furste, Shakespeare, war ju här
 Och talade med of en bruten Swenska,
 Och småtog sjelf, att ej det föll sig bättre. —
 Och hwilken hwila sen, då Guffar M—
 För of sbrilide om sitt jordagods?
 Och hwilken fröjd, då Brodern Uranus
 Kom hit och fann sitt perihelium!
 Och hwilket jubel, då en grundlig toast
 För rätt och frihet högt klang laget om! —
 Och denna werld af Denne stord, hos hwilken
 All täckt och äbelt är en daglig gäst:
 En ordnings werld, der hwar och en kan lära,
 Hur simpelt konst det är att wara tyällig,
 Der smaken, lik en Dalai-Lama, ej
 Will wara sedd, men råder öfwerallt.

